

YTTRANDE

Dnr S2017/00671/FS

Regeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 23 maj 2017

För en god och jämlik hälsa – En utveckling av det folkhälsopolitiska ramverket (SOU 2017:4) Delbetänkande av Kommissionen för jämlik hälsa

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder utredningens förslag för att uppdatera folkhälsopolitiken med ett tydligare fokus på en god och jämlik hälsa.

Allmänt

Likvärdiga förutsättningar är grundläggande för att uppnå målet om minskade hälsoklyftor i Sverige och därmed en god och jämlik hälsa för alla. Fördomar, negativa attityder och diskriminering av äldre – ibland kallat ålderism – på verkar äldres hälsa menligt. SPF Seniorerna vill därför framhålla vikten av seniorrespekt och seniorers likaberättigande som ett led för att främja en god och jämlik hälsa hos seniorer.

4.1 En förtydligad målstruktur med ett förstärkt fokus på jämlik hälsa

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att

- ändra det övergripande målet för folkhälsopolitiken till ”Att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen.”
- minska och omvandla folkhälsopolitikens målområden till åtta prioriterade samt att
- det bör tas fram strategier för alla målområden.

SPF Seniorerna anser att det krävs försiktighet och noggrannhet vid omvandlingen av målområden så att inga viktiga områden faller i skuggan av andra, exempelvis inom levnadsvanor där frågor om fysisk aktivitet, matvanor och sexualitet riskerar att hamna i skymundan av frågor som smittskydd och

SPF Seniorerna

Hantverkargatan 25, Box 225 74, 104 22 Stockholm

Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se

Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182

www.spfseniorerna.se

ANDT. Det är av stor vikt att de strategier som tas fram för varje målområde beaktar alla viktiga frågor.

För SPF Seniorernas medlemmar är några av målområdena extra viktiga, till exempel seniorers ekonomi, boende, trygghet och delaktighet. Frågor om seniorers levnadsvanor, möjlighet till fysisk aktivitet, måltider och hälsofrämjande hälso- och sjukvård även på ålderns höst bör vara prioriterade.

4.2 Ett utvecklat uppföljningssystem som möjliggör en analys av ojämlikhet i hälsa

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att Folkhälsomyndigheten bör ges i uppdrag att utveckla sitt arbete med uppföljningen av folkhälsopolitiken och ojämlikheten i hälsa bland grupper i särskilt utsatta situationer samt för ökad spridning av resultaten av uppföljningen.

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att ett tillägg bör göras i förordningen om officiell statistik (SFS 2001:100) som föreskriver uppdelning efter socioekonomiska bakgrundsfaktorer.

4.3 En stärkt tvärssektoriell struktur för arbetet för en god och jämlik hälsa i Regeringskansliet

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att samordningen av folkhälsopolitiken i Regeringskansliet bör stärkas, möjligheterna att utveckla jämlikhets-/jämlik hälsa-budgetering bör övervägas, det bör inrättas en nationell generaldirektörsgrupp för god och jämlik hälsa, samt att det bör övervägas att inrätta ett råd för god och jämlik hälsa.

4.4 Folkhälsomyndighetens samordnande och stödjande roll bör förtydligas och stärkas

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att Folkhälsomyndighetens uppdrag bör förtydligas och stärkas.

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att se till att Folkhälsomyndigheten har nödvändiga resurser för uppdraget.

Det är av stor vikt att det breda folkhälsopolitiska uppdraget tas på allvar hos Folkhälsomyndigheten för att jämlikhetsmålet ska uppnås. Den stora tonvikt på smittskyddet som finns idag bör ses över och justeras.

4.5 Länsstyrelsernas uppdrag inom folkhälsopolitiken bör förtydligas

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att länsstyrelsernas uppdrag inom folkhälsopolitiken och fokus på jämlik hälsa bör förtydligas.

Likaså inom länsstyrelserna är ett breddfokus viktigt för att folkhälsopolitiken ska få ett genomslag även lokalt.

4.6 Relevanta myndigheter bör ges i uppdrag att bidra i arbetet med en god och jämlik hälsa

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att relevanta myndigheter bör få i uppdrag att

- integrera ett folkhälso-/jämlik hälsa-perspektiv i sin verksamhet samt att i sina årsredovisningar rapportera hur detta arbete har bedrivits och effekterna av detsamma, samt att
- medverka i framtagande, genomförande och uppföljning av strategier.

4.7 Kommuner, landsting och regioner bör prioritera ett långsiktigt tvärsektorielt arbete för en god och jämlik hälsa och ges stöd i detta arbete

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att kommuner, landsting och regioner bör prioritera arbetet med en god och jämlik hälsa och ges statligt stöd för detta.

SPF Seniorerna stöder också kommissionens förslag att en statlig utredning tillsätts för att utveckla lagstödet för en god och jämlik hälsa.

För att alla kommuner, landsting och regioner ska prioritera arbetet med en god och jämlik hälsa krävs både stöd och stimulans. För att uppnå målet kan uppdraget inte vara fritt valt arbete. Ett samarbete och en gemensam överenskommelse mellan centrala och lokala myndigheter samt dess intresseorganisationer krävs.

4.8 Samarbetet för en god och jämlik hälsa med det civila samhället och näringslivet bör stärkas.

SPF Seniorerna stöder kommissionens förslag att regeringen bör utveckla formerna för stärkt dialog med företrädare för civilsamhället och näringslivet.

Civilsamhället och näringslivet är centrala aktörer i arbetet med folkhälsa. Båda bör därför ges större utrymme i folkhälsopolitiken. Folkrörelser, som seniororganisationerna och studieförbunden, gör viktiga insatser för seniorers hälsa. SPF Seniorerna arrangerar sociala aktiviteter och förbundsmästerskap i ett antal grenar som är utmanande för hjärnan och resten av kroppen. I förbundet har medlemmarna möjlighet att engagera sig och påta sig ansvar, vilket även det befrämjar hälsan.

I detta ärende har SPF Seniorernas arbetsutskott beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också folkhälsoansvarig Ola Nilsson deltagit.

A handwritten signature in blue ink that reads 'Christina Rogestam'.

Christina Rogestam
Förbundsordförande